

Protokół Nr 51/2017
z posiedzenia Komisji Rolnictwa i Finansów
z dnia 16 marca 2017 r.

Obecni na posiedzeniu:

1. Guźlecki Józef – Przewodniczący Komisji
2. Śliwiński Jacek – Z-ca Przewodniczącego Komisji
3. Frontczak Józef - członek
4. Lewandowski Jan – członek

Spoza Komisji w posiedzeniu udział wzięli:

1. Kozińska Mirosława – Przewodnicząca Rady Gminy Dąbrowa Biskupia
2. Wieczorek Roman – Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia
3. Kurpiel Jan – Przedstawiciel Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa w Starostwie Powiatowym w Inowrocławiu
4. Bolewicki Mikołaj – Przedstawiciel Biura Terenowego KPZMiUW w Inowrocławiu
5. Organista Jerzy – Delegat Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej
6. Kopeć Waldemar – Przedstawiciel Wiejskiej Spółki Wodnej w Przybyśławiu
7. Kryszak Krzysztof – Przewodniczący Wiejskiej Spółki Wodnej w Przybyśławiu
8. Zachwieja Jacek – Przedstawiciel Wiejskiej Spółki Wodnej w Ośniszczewie
9. Gadaliński Piotr – Inspektor ds. rolnictwa

Porządek posiedzenia:

1. Otwarcie i stwierdzenie quorum.
2. Spotkanie z przedstawicielami spółek wodnych z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia.
3. Spotkanie z członkami Izb Rolniczych.
4. Zakończenie.

Ad. 1. Otwarcie i stwierdzenie quorum.

Po stwierdzeniu quorum Przewodniczący Komisji radny Józef Guźlecki otworzył posiedzenie komisji. Następnie powitał wszystkich zebranych członków komisji, zaproszonych gości, Przewodniczącą Rady Gminy, Wójta Gminy oraz przybyłych pracowników Urzędu Gminy. Lista obecności w załączeniu do protokołu.

Ad.2. Spotkanie z przedstawicielami spółek wodnych z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia.

Radny Józef Guźlecki – poprosił, aby przedstawiciel KPZMiUW w Inowrocławiu przedstawił informację dotyczącą tego co z ich strony będzie się działo na terenie gminy Dąbrowa Biskupia.

Pan Mikołaj Bolewicki – jak co roku będą wykonywane pewne prace, ponieważ środki finansowe jakie KPZMiUW w Inowrocławiu ma do dyspozycji są na poziomie roku ubiegłego. W pierwszej kolejności ocenimy jakie prace są konieczne do wykonania.

Radny Józef Guźlecki – Co z inwestycją na Kanale Bachorza w Radojewicach?

Pan Mikołaj Bolewicki – brakuje ciągle środków finansowych na realizację tej inwestycji, jednak w tym roku będziemy chcieli odmulić ten teren.

Wójt Gminy – Czy ta inwestycja jest zagrożona? Ile planowano tam wykonać zbiorników retencyjnych?

Pan Mikołaj Bolewicki – chcemy w najbliższym czasie cokolwiek zacząć, ponieważ w tym roku wygasają nam pozwolenia. Planowano tam wykonanie dwóch zbiorników retencyjnych.

Pan Jerzy Organista – Czy w tym roku będzie kontynuowane czyszczenie Kanału Parchańskiego?

Pan Mikołaj Bolewicki – chcemy kończyć te prace w tym roku. Dzisiaj jedziemy z Panem Piotrem Gadalińskim w teren i sprawdzimy, gdzie i co należy wykonać.

Radny Józef Frontczak – na obecną chwilę widzi się, że tą cenną wodę odprowadza się w jeden strumień, ale wydaje mi się, że to trwa już tak długo, a tu aż prosi się, aby tą wodę zatrzymać i wykorzystać dla celów rolniczych. Obecnie rolnicy nastawili się na studnie głębinowe, co jest złe. Kiedyś funkcjonowały jazy, śluzy, stawki itp. a teraz tego nie ma. Powinno się również zaprzestać pogłębianiu Kanału Parchańskiego.

Pan Mikołaj Bolewicki – Kanał Parchański jest pogłębiany pierwszy raz od 10 lat. Jeśli chodzi o śluzy, jazy itp. to niestety urządzenia są kradzione z uwagi na tworzywo z jakiego są wykonane. Należy zauważyć, że jeśli nie ma zgłoszeń, to my nie psujemy tam zbudowanych przez bobry.

Radny Józef Frontczak – przecież na to też są sposoby, np. zakładanie syfonów.

Pan Mikołaj Bolewicki – ta metoda nie sprawdziła się. Jeśli chodzi o dużą ilość studni głębinowych, to myślę, że nowe prawo wodne dużo tu zmieni.

Radny Józef Frontczak – nie powinno się ciągle uderzać w tego biednego rolnika?

Nie było więcej pytań do Pana Mikołaja Bolewickiego.

Radny Józef Guźlecki – Czy spółki wodne mogą bez pozwolenia wycinać drzewa na rowach w celu ich udroźnienia?

Pan Piotr Gadaliński – rowy są gminne, więc należy złożyć wniosek, a ja z kolei muszę wystąpić do Starostwa o pozwolenie. W obecnej chwili masowo wycina się drzewa. Ja nie staję przeciwko rolnikom, ale jeśli wytniemy na rowach wszystko na gładko, to eliminuje to bazanty, zające, króliki, owady itp., coś co pracuje na nasze dobro.

Wójt Gminy – jeśli chodzi o wycinę zakrzaczeń na rowach, to powinien być to priorytet. Nie powinno się robić rolnikom z tym problemu.

Radny Józef Guźlecki – z odkrzaczaniem chyba nie ma problemu, gorzej jest z drzewami.

Pan Krzysztof Kryszak – niestety Pan Piotr w tych tematach nie jest taki przychylny jak się mówi. Jaki jest sens zostawiania tych krzaków niby dla zajęcy, jeśli myśliwi robią odstrzał?!

Pan Piotr Gadaliński – jeśli spółki wodne konserwują rowy, to nie otrzymują zgody na drzewa, chyba że w danym przypadku musi wykonać to maszyna, której te drzewa w znacznym stopniu utrudniają lub uniemożliwiają prace. Przyroda funkcjonuje dwutorowo. Są drzewa, które naprawdę trzeba zostawić. Ideą wprowadzenia pozwolenia było to, aby każdy z nas był świadomy tego co robi wycinając drzewa. Obecnie ludzie nie tyle wycinają drzewa, bo im przeszkadzają, lecz po to, żeby mieć czym palić w piecu. Nie patrzmy na krzewy i drzewa jak na jakieś zło. Kiedyś był obowiązek sadzenia takich skupisk drzew, a teraz patrząc z Przybysławia widzi się Pieranie. Podobna sytuacja była z sadzawkami, stawami, gdzie teraz rolnicy to zasypali.

Radny Józef Guźlecki – uważam, że jeśli spółki wodne zwrócą się z taką prośbą, to powinno się dojść do wspólnego porozumienia.

Pan Krzysztof Kryszak – dla spółek wodnych najbardziej szkodliwe są krzaki.

Radny Józef Guźlecki – poprosił Pana Jana Kurpiela o przedstawienie informacji o działalności spółek wodnych, jak to wygląda ze strony Starostwa Powiatowego.

Pan Jan Kurpiel – Starostwo Powiatowe od lat wspomaga spółki wodne finansowo i nie tylko. W tym roku przeznaczone jest 100 000,00 zł na wszystkie spółki wodne w naszym powiecie. Od 17 marca będzie można składać wnioski, a od maja spółki będą mogły dysponować tymi środkami. Ponadto łącznie od Wojewody i Marszałka jest ponad 500 000,00 zł dotacji dla spółek wodnych w naszym powiecie. Ponadto spółki mogą korzystać z zatrudnienia pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy, gdzie przez 9 miesięcy koszty zatrudnienia pokrywa PUP, a na kolejne 3 miesiące musi zatrudnić dana spółka wodna. Jednak zdajemy sobie sprawę, że większość spółek idzie w mechanizację.

Spółka Wodna w Kruszwicy jest najlepiej prosperującą spółką wodną w powiecie, a pewnie w województwie. Nie znamy jeszcze ostatecznej wersji projektu nowej ustawy „Prawo wodne”, jednak w kwestii spółek wodnych nie powinno zbyt wiele zmienić. Wspaniała inicjatywa była obecnego tu Pana Józefa Frontczaka, który chciał założyć kolejną spółkę wodną i było już bardzo blisko sfinalizowania tego pomysłu, jednak mieszkańcy Mleczkowa nie zgodzili się.

Radny Józef Frontczak – poświęciłem swój cenny czas, ale niestety jak się zebrało 5 „durni”, to człowiekowi niestety ręce opadają.

Pan Jan Kurpiel – utrzymanie rowów spoczywa na osobie, która czerpie z niego korzyści. Bardzo dużo rolników polikwidowało rowy, stawy, czy sadzawki na polach z uwagi na dopłaty unijne. Program walki z suszami ma zakładać budowę zbiorników retencyjnych na gruntach państwowych.

Radny Jan Lewandowski – nowe „Prawo wodne” zakłada powstanie gminnych spółek wodnych. Czy w tym wypadku wiejskie spółki wodne będą nadal funkcjonowały?

Pan Jan Kurpiel – jeszcze nic nie wiadomo na temat zmian. Trudno powiedzieć jak to będzie wyglądało w świetle nowego „Prawa wodnego”.

Pan Krzysztof Kryszak – to jest nierealne, aby za pieniądze spółki zatrudniać jeszcze pracownika, który sam nic nie robi. Bardziej opłacalne jest wynajęcie firmy ze sprzętem do wykonania określonych prac.

Radny Jerzy Organista – Jak to jest z tymi rowami? Do kogo one należą, bo Pan Piotr stwierdził, że są one gminne?

Pan Piotr Gadaliński – rowy są gminne i prywatne.

Pan Krzysztof Kryszak – nasza spółka otrzymała do pomocy od gminy pracowników, za co dziękujemy. Jednak na stałe nie jesteśmy w stanie zatrudnić sami pracowników.

Pan Jan Kurpiel – na rowie powinny pracować minimum dwie osoby, żeby osiągnąć zamierzony efekt.

Radny Jacek Śliwiński – Czy spółka wodna z Ośniszczewa ma wszystkie rowy wyczyszczone?

Pan Jacek Zachwieja – na ta chwilę tak.

Radny Jacek Śliwiński – to tak naprawdę ta spółka nie będzie miała na co wydatkować dotację, którą otrzyma ze Starostwa.

Radny Józef Guźlecki – można montować studzienki, czy robić inne prace za te środki, a nie tylko czyścić rowu. O dotacje na czyszczenie rowów można starać się co 4 lata.

Pan Jan Kurpiel – jest coraz gorzej w spółkach, ponieważ ci więksi rolnicy wypisują się z nich, wynajmują pracowników do swoich prac, a od spółek żądają odszkodowania.

Radny Jerzy Organista – Czy jeśli w każdej wsi powstała by spółka wodna, to otrzymaliby tyle samo dotacji?

Pan Jan Kurpiel – zawsze przeznaczona kwota w budżecie jest dzielona proporcjonalnie na wszystkie spółki, więc wiadomo, że kwota dotacji dla jednej spółki byłaby mniejsza. Jednak należy zauważyć, że przez to dana spółka miała by mniejszą powierzchnię, a tym samym mniejszy zakres prac do wykonania.

Komisja nie miała więcej pytań do powyższego tematu.

Ad. 3. Spotkanie z członkami Izby Rolniczych.

Radny Józef Guźlecki – odczytał główne punkty sprawozdania z działalności Zarządu Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej za 2016 rok. Powyższe sprawozdanie dostarczył Pan Jerzy Organista.

Materiał w załączeniu do protokołu.

Pan Krzysztof Kryszak – Jak można załatwić sprawę z dzikami, które robią takie szkody na polach rolnikom? Koła łowieckie powinny zwiększyć odstrzały.

Pan Jacek Zachwieja – My nie możemy strzelać do dzików, nie mamy aktualnej umowy dzierżawy.

Pan Jan Kurpiel – Możecie, przecież stare umowy obowiązują do 31 marca. W lutym należało składać wnioski o przedłużenie zezwolenia. Starostwo przed wydaniem zezwolenia, musi wystąpić o opinię do wójtów, burmistrzów oraz do izb rolniczych i tak naprawdę mamy na tą chwilę tylko opinię od Wójta Gminy Dąbrowa Biskupia. Prośbę o odstrzały nie pisze się do kół łowieckich, lecz do wojewody lub wójta gminy.

Radny Józef Frontczak – koła łowieckie, które wyceniają szkody w ubiegłych latach zapłaciły ogólnie 58 mln zł odszkodowań rolnikom. Moim zdaniem w tych kołach łowieckich są niekompetentne osoby i trudno się z nimi rozmawia, powinno być w nich więcej rolników. Znam się na wycenie szkód, ponieważ mam certyfikat z uprawnieniami nadany przez Uczelnię Państwową.

Pan Jan Kurpiel – z dzikami jest naprawdę wielki problem, ponieważ szkody na jednym polu mogą się powtarzać.

Komisja nie miała więcej pytań do przedstawionego materiału.

Radny Józef Guźlecki – podziękował zaproszonym gościom za przybycie i przedstawienie tematów.

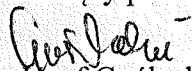
Ad.4. Zakończenie.

Po wyczerpaniu wszystkich punktów porządku Przewodniczący Komisji podziękował wszystkim za przybycie i zamknął posiedzenie.

Protokółowała:

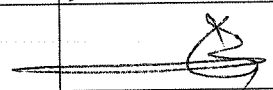

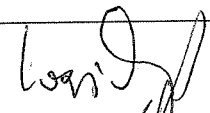

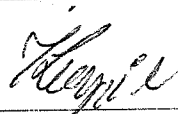

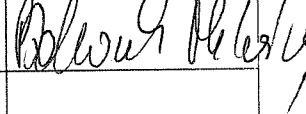

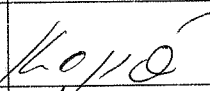
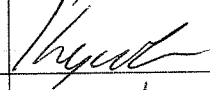

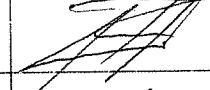
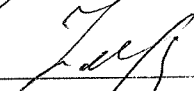

Monika Nowak

Prowadzący posiedzenie

Józef Guźlecki

LISTA OBECNOŚCI

Komisji Rolnictwa i Finansów na posiedzeniu w dniu 16 marca 2017 r.

L.P.	Nazwisko i imię	Funkcja	Podpis
1.	Guzlecki Józef	przewodniczący komisji	
2.	Śliwiński Jacek	zastępca przewodniczącego komisji	
3.	Frontczak Józef	członek	
4.	Lewandowski Jan	członek	
	Spoza Komisji udział w posiedzeniu wzięli:		
1.	Kozińska Mirosława	Przewodnicząca Rady Gminy Dąbrowa Biskupia	
2.	Wieczorek Roman	Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia	
3.	Królikowski Janusz	Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa	
4.	Kurpiel Jan	Przedstawiciel Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu	
5.	Nowak Tomasz	Delegat Izby Rolniczych	
6.	Organista Jerzy	Delegat Izby Rolniczych	
7.	Kiszka Sylwia	Kierownik Biura Terenowego KPZMiUW w Inowrocławiu	
8.	Bolewicki Mikołaj	Przedstawiciel Biura Terenowego KPZMiUW w Inowrocławiu	
9.	Jaśtak Michał	Kierownik referatu budownictwa, gospodarki przestrzennej, komunalnej, rolnictwa i ochrony środowiska	
10.	Kopeć Waldemar	Przedstawiciel Wiejskiej Spółki Wodnej w Przybysławiu	
11.	Kryszak Krzysztof	Przewodniczący Wiejskiej Spółki Wodnej w Przybysławiu	
12.	Sitek Krzysztof	Przewodniczący Wiejskiej Spółki Wodnej w Ośniszczewie	
13.	Gadaliński Piotr	Inspektor ds. rolnictwa	
14.	<i>Jacek Zieliński</i>	<i>Osobno</i>	
15.			

Sprawozdanie z działalności
Zarządu Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej
w 2016 roku.

Przedstawiamy najważniejsze, w naszej ocenie zadania i problemy, których rozwiązywaniem w 2016 roku zajmowała się Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza.

Nowe zasady obrotu ziemią rolniczą.

Już w styczniu zgłosiliśmy nasze uwagi do rządowych propozycji nowelizacji zasad gospodarowania gruntami rolnymi, zawartych w projekcie ustawy *o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw*. Na bazie opinii Komisji KPIR ds. Obrotu Ziemią stwierdziliśmy, że:

- Popieramy cel ustawy jakim jest zamiar ochrony gruntów ornych przed ich wykupem przez cudzoziemców. Jednocześnie zauważyliśmy, że przyjęte rozwiązania mogą utrudnić regulowanie kwestii własnościowych polskich rolników.
- Wstrzymanie sprzedaży nie może ograniczać trwałego zagospodarowania gruntów. Dlatego umowy dzierżawy powinny być wieloletnie.
- Wszczęte przed wejściem w życie procedury wykupu gruntów przez rolników dzierżawiących je z Zasobu powinny być zakończone na dotychczasowych warunkach.
- W jednym przetargu rolnik może nabyć tylko jedną działkę.
- Umożliwić nabywanie nieruchomości rolnych młodym rolnikom na założenie lub powiększenie gospodarstwa rodzinnego i korzystającym z funduszy wsparcia ich działalności.
- Popieramy wprowadzenie możliwości sprzedaży nieruchomości rolnych zabudowanych budynkami gospodarczymi z przeznaczeniem ich nie tylko na cele produkcji rolnej lecz również na prowadzenie w nich innych rodzajów działalności.
- Wnioskujemy o ustawowe zapewnienie większej roli samorządu rolniczego przy podejmowaniu decyzji o sprzedaży i dzierżawie nieruchomości rolnych skarbu państwa.

Większość powyższych postulatów została uwzględniona w zarządzeniu wykonawczym Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych.

Ustawą wstrzymującą sprzedaż wprowadzono wiele zmian w innych ustawach, a zwłaszcza w ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego. Izba rolnicza uzyskała prawo udzielania tzw. rękojmi należytego prowadzenia działalności rolniczej młodym rolnikom, zamierzającym utworzyć lub powiększyć gospodarstwo rodzinne. Jest to jeden z warunków do uzyskania pozwolenia prezesa ANR na nabycie gruntów rolnych. Od maja do końca roku wydaliśmy około 240 takich rękojmi.

Prezes Ryszard Kierzek jest członkiem Rady Społecznej działającej przy dyrekcji Oddziału Terenowego Agencji Nieruchomości Rolnych w Bydgoszczy, która opiniuje wnioski o przedłużenie dotychczasowych dzierżaw, o wykupienie części dzierżawionych gruntów, sposoby dokonywania wyłączeń 30%, warunki i sposoby przeprowadzania przetargów. Na wniosek Izby i związków zawodowych rolników wstrzymano między innymi przetargi ofertowe, wnosząc o zmianę punktacji kryterium „młodego rolnika”, która w obecnym kształcie dyskryminuje innych rolników przystępujących do przetargu.

Pomoc rolnikom dotkniętym niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi.

Obserwując niekorzystny dla rolnictwa stan aury, już na początku miesiąca zwróciliśmy się do rolników z apelem o dokonywanie oceny przezimowania swoich upraw, co pozwoli na podjęcie racjonalnych decyzji gospodarczych i w przypadku konieczności dokonania przesiewów umożliwi odpowiednio wczesne zaopatrzenie się w materiał siewny. Przypomnieliśmy też o konieczności zawiadomienia towarzystwa ubezpieczeniowego o występującej szkodzie, a jeżeli rolnik zamierza ubiegać się o jakąkolwiek pomoc z tytułu poniesionych strat w produkcji to szkody te należy zgłosić wójtowi celem oszacowania ich przez komisję gminną. Jednocześnie prosiliśmy Pana Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego o pilne podjęcie działań wspierających gospodarstwa i rodziny rolników dotkniętych niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi w tegorocznym sezonie wegetacyjnym – jesienna susza 2015 roku, niewłaściwe wschody i zwolniona wegetacja osłabiająca kondycję ozimin, a potem styczniowe mrozy przy wietrznej pogodzie i braku okrywy śnieżnej spowodowały straty na dużych powierzchniach upraw rolnych. Prezes KPIR zaapelował do Wojewody o powołanie komisji do oszacowania strat w rolnictwie.

Problem złego przezimowania i ewentualnej pomocy państwa rolnikom poszkodowanym był głównym tematem obrad Porozumienia Związków Zawodowych i Organizacji Rolniczych w dniu 19 lutego 2016 r. w siedzibie Izby rolniczej w Przysieku. Pod adresem wojewody skierowano wiele szczegółowych wniosków w tym między innymi:

- wezwanie do niezwłocznego powoływania gminnych komisji szacujących straty,
- wezwanie do merytorycznego, gruntownego i jednolitego przygotowania komisji gminnych przez służby wojewody do wykonywania swoich zadań,
- wprowadzenie chociaż częściowej formy wynagradzania osób spoza administracji gminnej i doradztwa rolniczego za prace w komisjach szacujących straty,
- pomoc finansowa powinna być przyznawana do każdego hektara upraw, na którym wystąpiły straty i wynosić minimum 400 złotych na ha. Wypłata pomocy powinna nastąpić niezwłocznie po oszacowaniu i zatwierdzeniu strat.

Ponadto domagano się:

- zwolnienia z opłaty na rzecz Agencji Nasiennej z tytułu tzw. odstępstwa prawnego za zużycie własnego materiału siewnego na działkach rolnych wymagających przesiewu z powodu całkowitego wymarzenia ozimin,
- maksymalnego przyspieszenia wypłaty dopłat do paliwa rolniczego i do materiału siewnego,
- odstąpienia przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa od stosowania kar za niewywiązanie się z zobowiązań rolno-środowiskowych,
- większego upowszechniania krajowej listy odmian zalecanych do uprawy w naszym regionie, prowadzonej przez Stację Oceny Odmian w Chrzastowie. W tym zakresie KPIR współpracuje z Ośrodkiem, corocznie dofinansowując realizację programu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego,
- systemowego uregulowania problemu odszkodowań w rolnictwie. Odszkodowanie powinno przysługiwać do każdego hektara poniesionych strat. Należy znieść 30% próg strat w całej produkcji gospodarstwa, upoważniający do pomocy oraz oddzielnie szacować straty w produkcji roślinnej i w zwierzęcej.

W dniu 3 marca ponownie zwróciliśmy się do Wojewody z prośbą o przekazywanie komisjom gminnym kompletu jasnych, precyzyjnych informacji z zakresu szacowania strat. W tym czasie wiele samorządów gminnych oraz sami rolnicy zgłaszali problem braku chętnych do pracy w komisjach, argumentując to negatywnymi doświadczeniami osób, które uczestniczyły w

szacowaniu strat w kampanii suszowej w roku ubiegłym. Sytuację tę zdecydowanie ocenił Prezes KPIR podczas obrad Walnego Zgromadzenia w dniu 14. marca 2016 roku w Przysieku. Wielu rozgoryczonych rolników, którzy nie otrzymali pomocy suszowej, obwinięło Izbę rolniczą za ten stan, będący wynikiem nieprecyzyjnych przepisów rozporządzenia. Dlatego dzisiaj z dużą rezerwą podchodzimy do sensu pracy w komisjach szacujących wymrozenia, nie mając pewności, że przyniesie ona pozytywne efekty. Prezes zadał panu posłowi J. K. Ardanowskiemu, zastępcy sejmowej komisji rolnictwa pytanie: czy będzie jakakolwiek pomoc dla rolników w kujawsko-pomorskim? Wcześniej pytał również o to wojewodę. Niestety, żaden z polityków nie odpowiedział na nie.

W lipcu Zarząd KPIR poprosił Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego o spotkanie z przewodniczącymi rad powiatowych Izby w celu ostatecznego wyjaśnienia kwestii pomocy dla rolników, którzy ponieśli straty w uprawach ozimin i rzepaku na skutek tegorocznych wymarzeń. Odbyło się ono 13 lipca w Bydgoszczy. Przedstawiciel Wojewody poinformował o wysokości strat, które oszacowały komisje gminne. Straty ponad 30% produkcji wystąpiły w siedmiu tysiącach gospodarstw naszego województwa i wyniosły około 291 milionów złotych. Niestety nadal nie wiadomo czy będzie uruchomiona jakakolwiek pomoc dla poszkodowanych. Dlatego delegaci za pośrednictwem wojewody zażądali niezwłocznego uruchomienia pomocy finansowej państwa a nie zwodzenia nas obietnicami. Domagali się również zmiany warunków oceny strat, upoważniających do uzyskania pomocy, zwłaszcza zmniejszenia progu 30% strat w produkcji ogólnej gospodarstwa i odrębnego szacowania strat powstałych w produkcji roślinnej i zwierzęcej. Dotychczasowy sposób szacowania strat oparty na nierealnych założeniach zniechęca do pracy w nowo powoływanych komisjach gminnych a także do zgłaszania im strat przez rolników uznających, że nie mają szans na uzyskanie realnej pomocy państwa.

Kolejną próbę uzyskania pomocy podjęliśmy na spotkaniu rolników z wiceministrem rolnictwa Rafałem Romanowskim w dniu 25 lipca 2016 roku w K-P Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy.

Systematycznie wnioskowaliśmy do ministra rolnictwa o zmniejszenie progu strat w produkcji, uprawiającego do uzyskania pomocy z budżetu państwa. Ostatecznie rozporządzenie Rady Ministrów z 22 listopada 2016 roku przyznaje pomoc gospodarstwom, które wykazą straty w danej uprawie na poziomie 50% do 70%. Rolnikom dano tylko tydzień czasu na złożenie wniosków o pomoc wraz z protokołem strat, podpisanym przez Wojewodę. Do biur Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z naszego województwa trafiło blisko 15 tys. wniosków. Można powiedzieć, że w tym przypadku starania nasze zakończyły się sukcesem. Rolnicy z naszego regionu byli największymi beneficjentami pomocy z tytułu wymarzeń w całej Polsce. Jest to niewątpliwie również duża zasługa sprawnie działających komisji szacujących straty po wymarzeniach z udziałem naszych radnych powiatowych.

Problemy z afrykańskim pomorem świń.

W dniu 5. sierpnia prezes zwrócił się do wojewody kujawsko-pomorskiego z prośbą o interwencję w sprawie zaniechania przez zakład STRUGA SA w Jeżuickiej Strudze dalszej utylizacji świń pochodzących z ogniska afrykańskiego pomoru świń z terenu województwa podlaskiego. W sąsiedztwie zakładu utylizacyjnego znajdują się gospodarstwa produkujące trzodę chlewną na dużą skalę. Dlatego też stwarzanie dodatkowego zagrożenia rozprzestrzenienia się tej groźnej choroby chociażby podczas transportu i samego procesu utylizacji jest rzeczą wielce nieodpowiedzialną. Sprawa jest o tyle poważna, że na Podlasiu choroba ta pojawia się już w dużych fermach i dotychczas nie ustalono jednoznacznie w jaki sposób została do nich zawleczona. Obawy nasze podziela większość środowisk rolniczych, zwłaszcza rolnicy zrzeszeni w grupach producenckich. KPIR przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia powiatowego i wojewódzkiego lekarza weterynarii przekazane nam przez Pana Wojewodę, jednakże w dalszym ciągu

podtrzymujemy nasze wątpliwości co do zasadności podjętej decyzji dotyczącej wyboru Jezuickiej Strugi jako miejsca utylizacji świń z podlaskiego.

W związku z wystąpieniem ASF, Weterynaria zaostrza przepisy mające za zadanie wyeliminować nielegalny obrót zwierzętami lecz niestety są one często oderwane od realiów, np. wydawanie świadectw zdrowia po badaniu klinicznym nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem.

Wnioskowaliśmy o zmianę tego przepisu. Doprowadziliśmy tylko do zniesienia obowiązku powtórnego znakowania świń przemieszczanych między gospodarstwami. Uznajemy, że wprowadzane przez weterynarię przepisy nie ułatwią zwalczania chorób zakaźnych lecz utrudnią i podrożą cały proces produkcji żywca wieprzowego.

Obszary Szczególnie Narazone i nowelizacja prawa wodnego.

Do Wojewody skierowaliśmy prośbę o konsultowanie z przedstawicielami rolników wszelkich prac związanych z wyznaczaniem nowych Obszarów Szczególnie Narazonych na zanieczyszczenia wód i gleb związkami azotowymi pochodzenia rolniczego. W związku z wdrażaniem przez ministerstwo środowiska pełnej dyrektywy azotanowej w Polsce, zwróciliśmy uwagę na możliwość objęcia większości powierzchni naszego kraju, w tym województwa kujawsko-pomorskiego tzw. OSN-ami, co utrudni i zahamuje produkcję rolną na znacznych obszarach.

Nie zgadzamy się z projektem wyznaczenia nowych OSN obejmujących ponad 60% obszaru naszego województwa. Proponujemy wyznaczanie OSN na podstawie wyników badań skażeń na poziomie pojedynczych gospodarstw a nie zlewni i opracowań IUNG-u. Liczne przykłady wskazują na obiekty komunalne i przemysłowe jako źródła zanieczyszczeń wód i gleb a które obecny sposób oceny przypisuje rolnictwu, na co nie możemy się zgodzić.

Wyraziliśmy swoje obawy, że projekt nowej ustawy *Prawo wodne*, który nie był z Izbą konsultowany, ogranicza funkcjonowanie spółek wodnych i może powodować ich stopniową likwidację. Zapowiada on również istotne obciążenia finansowe dla rolników korzystających z powierzchniowych i głębinowych zasobów wodnych do celów produkcyjnych. W sytuacji suszy, która u nas występuje często, spowoduje ono dalszy spadek opłacalności i załamanie produkcji rolnej. Nie zgadzamy się z taką propozycją.

Najważniejsze zmiany proponowane w ustawie *Prawo wodne* analizowane były podczas obrad Porozumienia Związków Zawodowych i Organizacji Rolniczych w dniu 22 kwietnia 2016 roku wywołały wiele krytycznych ocen. Swój niepokój i sprzeciw wobec proponowanych rozwiązań, Porozumienie wyraziło w siedmiu punktach stanowiska, przesłanego do władz centralnych i wojewody. Zwrócono w nim uwagę na pominięcie samorządu rolniczego i innych organizacji społeczno-zawodowych rolników przy opiniowaniu ustawy, objęcie OSN-ami obszaru całego kraju, bardzo wysokie stawki kar za przekroczenie przepisów dotyczących dyrektywy azotanowej, wprowadzenie opłat za pobór wód powierzchniowych na potrzeby energetyki wodnej i produkcji rolnej, wysokie stawki opłat za utrzymanie urządzeń melioracji wodnych. Te wszystkie opłaty mocno obciążą budżety domowe ludności, zwiększą koszty produkcji wielu dziedzin gospodarki, w tym zwłaszcza rolnictwa, wywołają niezadowolenie i protesty społeczne.

Zarząd poparł protest samorządów gminnych i wojewódzkich Wielkopolski i Kujawsko-Pomorskiego w sprawie odrolnienia gruntów leżących na złożach węgla brunatnego w okolicach Ościszowa, na pograniczu Wielkopolski i Kujaw. Przeznaczenie tych gruntów pod działalność górnictwą pogłębiłoby degradację środowiska przyrodniczego poprzez spadek poziomu wód gruntowych i dalsze ich zanieczyszczanie wodami kopalnianymi. Kolejnemu zmniejszeniu i pogorszeniu jakości poprzez przesuszenie uległaby rolnicza przestrzeń produkcyjna również w naszym województwie. Musimy zapobiegać takim tendencjom i zdecydowanie chronić istniejące jeszcze dobre gleby, zasoby wodne i szeroko pojęte dziedzictwo przyrodnicze. Dlatego nie zgadzamy się na odrolnienie terenów na złożu „Ościszowo”.

Prawo łowieckie.

Inicjatorem głębokich zmian prawa łowieckiego są Izby rolnicze. Na bieżąco wnosiliśmy nasze uwagi do projektu *prawa łowieckiego* ale w większości nie były one uwzględniane przez międzyresortowy zespół zajmujący się tym tematem. Ostatecznie w dniu 22 czerwca przyjęto znowelizowaną ustawę prawo łowieckie, która miała wejść w życie 1 stycznia 2017 roku. Według nowej ustawy szkody łowieckie mają szacować przedstawiciele wojewody a wypłata odszkodowań następować będzie z funduszu odszkodowawczego, tworzonego głównie ze składek kół łowieckich oraz z dotacji budżetu państwa. Jest to projekt bardzo kosztowny. Ustawa nałożyła na Izbę rolniczą obowiązek prowadzenia listy rzeczoznawców, którzy będą rozstrzygać odwołania stron nie zgadzających się z wyceną szkód łowieckich. Jesteśmy przygotowani do sporządzenia takiej listy. Prawdopodobnie z uwagi na wysokie koszty funkcjonowania ustawy przesunięto termin wejścia jej w życie na 2018 rok. Tymczasem trwają prace nad nowym projektem prawa łowieckiego.

Działalność informacyjno-szkoleniowa

W kwietniu rozpoczęliśmy cykl szkoleń informacyjnych, współfinansowanych ze środków Pomocy Technicznej, z Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, zatytułowany „W grupie łatwiej”. Odbyły się one we wszystkich powiatach do października br. Dzięki nim docieramy do rolników z informacją o warunkach i nowych zasadach tworzenia i finansowania grup producentów rolnych po zmianach legislacyjnych. Dotyczą one między innymi kryteriów uznawania grup, ich wewnętrznej organizacji, planowania, organizowania i finansowania, zasad ubiegania się o przyznanie środków, dostosowania grup już istniejących do wymogów określonych nową ustawą.

Kontynuujemy szkolenia współfinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w zakresie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii.

Niestety w tym roku nie ma szkoleń w ramach propozycji krajowych, realizowanych dotychczas często wspólnie z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Minikowie.

Dnia 11. lutego Zarząd spotkał się z nowym kierownictwem Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, wyrażając wolę kontynuowania i umacniania współpracy dla dobra rolników. Zwróciliśmy uwagę na potrzebę większej współpracy Agencji z naszymi radami powiatowymi poprzez bezpośredni kontakt podczas spotkań informacyjno-szkoleniowych i przekazywanie rolnikom potrzebnej wiedzy.

Projekt zmiany ustawy o izbach rolniczych.

W maju pojawił się projekt zmiany *ustawy o izbach rolniczych*, przygotowany bez opinii samorządu rolniczego przez posłów klubu parlamentarnego Kukiz'15, który naszym zdaniem proponuje radykalne, częściowo niekonstytucyjne rozwiązania. Zarząd przesłał do KRIR obszerne uwagi do tego projektu. Przede wszystkim kwestionujemy ustanowienie trzystopniowego, pośredniego wybierania członków walnego zgromadzenia izby rolniczej, którego pierwszym szczeblem jest sołectwo. Zlecenie sołtysowi jako „urzędnikowi gminnemu” przeprowadzenia wyborów do izb rolniczych zaprzecza zasadzie samorządności, że wybory do izb rolniczych przeprowadzają członkowie izby a nie czynniki zewnętrzne. Jak wiadomo, sołectwa różnią się pod względem obszaru, liczby mieszkańców, wreszcie liczby osób opłacających podatek rolny, które są członkami izby rolniczej. Jest wiele takich sołectw gdzie trudno będzie znaleźć 10 osób uprawnionych do głosowania i popierających kandydata, a sołtys również nie jest rolnikiem. Nie zwiększy się przez to powszechność i dostępność wyborów ani reprezentatywność izb rolniczych, co miałyby być celem projektodawców.

Projekt zmniejszenia o połowę dotychczasowych dochodów izb, pochodzących z 2% odpisu od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego pobieranego na obszarze działania izby rolniczej prowadzi wprost do osłabienia i stopniowej likwidacji izb rolniczych. Kosztem izb rolniczych próbuje się dotować związki zawodowe i organizacje społeczno-zawodowe rolników, lecz nie mamy złudzeń, że ani izby ani inne organizacje uzyskają wpływy z dobrowolnych deklaracji odpisu 1% od podatku, obliczanego zgodnie z odrębnymi przepisami. Nasza Izba może służyć rolnikom tylko dlatego, że ma struktury, ma biura powiatowe, dobrą kadrę pracującą rzetelnie i odpowiedzialnie.

Z oburzeniem przyjęliśmy sposób prezentowania problemów polskiego rolnictwa przez przewodniczącego sejmowej komisji rolnictwa podczas konferencji w dniu 5 maja br. Przekazane tam nieprawdziwe informacje na temat rzekomej szkodliwości polskich produktów rolnych uderzają w naszych rolników, podważają ich osiągnięcia, szkodzą pracy w pozyskiwaniu nowych rynków zbytu dla polskich artykułów rolno-spożywczych. Sprzeciwiamy się takim destrukcyjnym działaniom posła przewodniczącego.

Promocja polskiej żywności.

Byliśmy organizatorami kolejnego Pikniku wołowego, który odbył się 21 maja w Żninie nad małym jeziorem i był połączony z festynem strażackim. Kilka tysięcy osób mogło spożywać smakowite szaszłyki, gulasze, rolady i inne potrawy, dokonać dobrych zakupów, uczestniczyć w konkursach i wielu innych atrakcjach pikniku. W czerwcu promowaliśmy również polską wieprzowinę podczas pikniku na zakończeniu uroczystości 20-lecia izb rolniczych na ziemi kujawsko-pomorskiej.

We wrześniu uczestniczyliśmy w organizowanej przez Stowarzyszenie Rzeźników i Wędliniarzy RP na Starym Rynku w Bydgoszczy imprezie pn. „Świętomięs Polski”, której celem jest propagowanie diety opartej na mięsie polskim. Izba nasza przedłożyła organizatorom imprezy ofertę przygotowania pokazów kulinarnych i degustacji wyrobów sporządzonych przez koła gospodyń wiejskich z regionu inowrocławskiego i mogileńskiego. Kobiety sporządziły około 15.000 porcji smakowitych, rozmaitych dań z mięsa wieprzowego, wołowego i drobiowego. Muzyka, śpiew i taniec w wykonaniu zespołu ludowego, towarzyszyły tej imprezie promocyjnej. Piknik Zbożowy zorganizowaliśmy 9 lipca w Lubieniu Kujawskim.

Jubileusz działalności Izb rolniczych.

W czerwcu świętowaliśmy jubileusz 20-lecia działalności izb rolniczych na ziemi kujawsko-pomorskiej. Na uroczystości w dniu 24. czerwca 2016 roku w Przysieku prezesa izb rolniczych: Ryszard Kierzek – obecny i Jan Krzysztof Ardanowski – pierwszy, przypomnieli nam historię powstawania i działalności izb rolniczych na terenie Kujaw i Pomorza.

Rozporządzeniem o izbach rolniczych z 9. marca 1921 roku utworzono Pomorską Izbę Rolniczą, przyjęto jej statut i regulamin wyborów do PIR. Władze wojewódzką stanowiło 47 delegatów wybieranych w powiatach. Dziś Walne Zgromadzenie liczy 38 delegatów. Kompetencje PIR były olbrzymie, realizowane przez wydziały: ekonomii i prawa, oświaty rolniczej, produkcji rolnej własnych gospodarstw, produkcji nasiennej, hodowli zwierząt, rolnictwa, leśnictwa, ogrodnictwa, czy wydawniczy. Można powiedzieć, że kompetencje PIR były porównywalne z kompetencjami dzisiejszego ministerstwa rolnictwa i rozwoju wsi. Pierwszym prezesem PIR był dr Kazimierz Esden-Tempski, a drugim i ostatnim Jan Donimirski z Łysomic, zamordowany przez Niemców w 1939 roku. Izby te zlikwidowano w 1945 roku. Dopiero po 50 latach a więc w grudniu 1995 roku reaktywowano izby rolnicze. Wybory powszechne do bydgoskiej, toruńskiej i włocławskiej izby rolniczej odbyły się 20 lat temu, 20 września 1996 roku. Pierwszymi prezesami wybrani zostali w Bydgoszczy – Piotr Broszkiewicz, w Toruniu – Jan Krzysztof Ardanowski i we Włocławku Jan

Ambroziewicz. W wyniku dostosowania do nowego podziału administracyjnego kraju, już 1. lutego 1999 roku połączone trzy izby utworzyły obecną Kujawsko-Pomorską Izbę Rolniczą, której pierwszym prezesem został wybrany Jan Krzysztof Ardanowski, wiceprezesem Roman Jasiński a członkami zarządu Janina Zielińska, Grzegorz Bruździński i Marek Wiśniewski.

W minionych 20 latach staraliśmy się rzetelnie wypełniać zadania określone w ustawie o izbach rolniczych i w statucie, reprezentując i broniąc interesy rolników przed organami administracji i różnymi instytucjami mającymi wpływ na życie i pracę w rolnictwie i gospodarce żywnościowej. Odbywa się to głównie poprzez pracę doradczą, szkoleniowo-informacyjną w środowisku rolniczym ale także przez opiniowanie aktów prawnych dotyczących rolników oraz reagowanie na zagrożenia i łagodzenie negatywnych skutków ich występowania.

W każdym powiecie mamy nasze biura, w których zatrudniamy łącznie 30 pracowników. Wiodącym jest biuro w Przysieku z zespołem specjalistów, dzięki którym tworzymy dziś drugi pod względem siły oddziaływania na rolników ośrodek doradztwa. Bardzo ważną i potrzebną pracę na rzecz rolników wykonują nasi prawnicy, świadczący bezpłatne doradztwo prawne. Współpracujemy ze wszystkimi podmiotami działającymi w środowisku wiejskim i rolniczym, z agencjami rządowymi, jednostkami przetwórstwa i obrotu rolnego, bankami spółdzielczymi, samorządami, związkami zawodowymi i branżowymi.

Rolnicy potrzebują wzmocnienia swojego samorządu i nie pozwolą go osłabiać.

Doradztwo prawne i opiniowanie projektów ustaw i projektów prawa miejscowego.

Nie maleje zapotrzebowanie na doradztwo i pomoc prawną dla rolników. Miesięcznie nasi radcy udzielają po kilkadziesiąt indywidualnych i zbiorowych porad prawnych. W tym roku przykładem sukcesu może być wynegocjowanie korzystnych warunków odszkodowań za służebność przesyłu solanki przez spółkę „Solino”. Do KRIR przekazaliśmy wiele opinii do projektów prawnych mających istotne znaczenie dla rolników, wśród nich ważniejsze to:

- ustawa o zmianie ustawy o Izbach Rolniczych
- ustawa o wstrzymaniu sprzedaży ziemi z zasobów skarbu państwa i zmianie innych ustaw
- ustawa o zmianie ustawy prawo wodne
- ustawa o rolniczym handlu detalicznym (zmiana siedmiu kluczowych ustaw w tym ustawy o podatku od osób fizycznych, ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego, ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia)
- ustawa o zmianie ustawy o ochronie prawnej roślin uprawnych
- ustawa o zmianie ustawy prawo łowieckie
- zmiana ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich

Ponadto wydaliśmy szereg opinii do rozporządzeń Rady Ministrów oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi mających bezpośredni wpływ na prowadzenie działalności rolniczej.

Z mocy ustawy o IR wydaliśmy 123 opinie do uchwał rad gminnych wyznaczających podstawę do obliczania wysokości podatku od gruntów rolnych w roku 2017. Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych opiniujemy na bieżąco uchwały rad gminnych dotyczące zmiany użytkowania a gruntów rolnych. W minionym roku wystawiliśmy 36 takich opinii. Każda z opinii konsultowana jest szczegółowo z radnymi powiatowymi na poziomie gminy.

Inne zadania realizowane przez KPIR.

Tradycyjnie już wspieramy porejestrowe doświadczalnictwo odmianowe, Prezes izby jest członkiem Zespołu PDO, opiniujemy także pod kątem merytorycznym i finansowym doświadczenia wykonywane na potrzeby ustalania listy odmian roślin uprawnych w województwie kujawsko-pomorskim. Członkowie zarządu izby uczestniczą w posiedzeniach rad powiatowych izby, komisjach branżowych oraz reprezentują izbę w zespole doradczym działającym przy Wojewodzie Kujawsko-Pomorskim, w Społecznej Radzie Doradztwa Rolniczego i w Radzie Społecznej Agencji Nieruchomości Rolnych. Promujemy swoją działalność przy okazji cyklicznie realizowanych w regionie wystaw, targów rolniczych, dożynek i innych imprez poprzez organizację własnych stoisk informacyjnych.

- Pomoc w organizacji wypoczynku dzieci wiejskich.

W okresie ferii zimowych na zimowiska w góry wyjechało 45 dzieci, a wakacjami nad morzem i w górach mogło się cieszyć 90 dzieci z naszego województwa. Odbywają się one dzięki dobrej współpracy, dofinansowaniu z funduszu składkowego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. W tym roku samodzielnie zorganizowaliśmy półkolonie dla 276 dzieci. Prowadzili je wychowawcy z sześciu szkół. Dzieci chętnych do udziału w półkoloniach jest dużo. W tym roku chcielibyśmy zaspokoić potrzeby wszystkich chętnych. Myślimy, że przebywanie dzieci w okresie letnim poza gospodarstwem rolnym jest skutecznym sposobem zapobiegania wypadkom w rolnictwie.

- W tym roku wspólnie z firmą „Inter-Vax” ze Żnina zorganizowaliśmy III Wojewódzki Konkurs Orki dla Rolników. Duże zainteresowanie nim społeczeństwa zachęca do kontynuowania tego przedsięwzięcia.

- Dzięki wypracowanej przez Związek Wzajemności Członkowskiej „Partner” nadwyżce finansowej, Zarząd KPIR będzie mógł przeznaczyć na działalność statutową Izby około 20 tys. zł.

Nasza Izba wspierała aktywnie wszelkie działania promujące rolnictwo i ludzi ze środowisk wiejskich. Byliśmy współorganizatorem i fundatorem nagród w wielu konkursach, uczestniczyliśmy w organizowaniu olimpiad wiedzy rolniczej i konkursów z zakresu bezpiecznej pracy w rolnictwie, promowaliśmy ubezpieczenia wzajemne w rolnictwie.

Opracował: Wojciech Chwilczyński.